

ШТО ТАКОЕ ХАТНІ ГВАЛТ?

«Гвалт у сям'і - наўмысныя дзеянні фізічнага, псіхалагічнага, сэксуальнага характару члена сям'і ў адносінах да другога члена сям'і, якія парушаюць яго правы, свабоды, законныя інтарэсы і наносзяць яму фізічныя і (або) псіхічныя пакуты».

Закон Рэспублікі Беларусь «Аб асновах дзейнасці па прафілактыцы правапарушэнняў»

Гвалт у адносінах да жанчын, як маецца на ўвазе, ахоплівае наступныя выпадкі, але не абмяжоўваецца імі:

«фізічны, палавы і псіхалагічны гвалт, які мае месца ў сям'і, уключаючы нанясенне пабоў, палавы прымус у адносінах да дзяўчынак у сям'і, гвалт, звязанае з пасагам, згвалтаванне жонкі мужам, пашкоджанне жаночых палавых органаў і іншыя традыцыйныя віды практыкі, якія наносзяць шкоду жанчынам, пазашлюбны гвалт і гвалт, звязаны з эксплуатацыяй».

Дэкларацыя аб выкараненні гвалту ў адносінах да жанчын Арт.2

Хатні гвалт - гэта не тое, што трэба хаваць, замоўчваць, цярпець альбо пакутаваць ад яго. Выпадак сямейнага гвалту, калі ён адбыўся, неабходна спыніць, каб прадухіліць яго паўтарэнне ў будучыні. Існуе шэраг простых дзеянняў, якія дапамогуць разабрацца, што рабіць у сітуацыі, калі гвалт адбываецца ў сям'і.

ХАТНІ ГВАЛТ ЦІ ПОБЫТАВЫ КАНФЛІКТ?

Хатняму гвалту можа падвергнуцца любы з нас, як дзіця, так і дарослы, пажылы чалавек, жанчына ці мужчына. Муж можа праявіць агрэсію ў дачыненні да жонкі, і наадварот, бацькі ў адносінах да дзяцей, а дзеці ў дачыненні да бацькоў, браты і сёстры – па адносінах адзін да аднаго. Дзеці могуць праявіць агрэсію ў выглядзе гвалту па адносінах да сваіх братоў, альбо сёстраў. Пры зносінах у сям'і могуць цалкам натуральна узнікаць канфлікты і сваркі, але не ўсе яны з'яўляюцца гвалтам.

1. Пацярпелым ад хатняга гвалту неабходна паведаміць аб фактах хатняга гвалту спецыялістам, і атрымаць кансультацыю аб далейшых дзеяннях.

2. У крытычных сітуацыях, калі агрэсія праяўляецца ў форме сэксуальнага, фізічнага або псіхалагічнага ўздзеяння, званок у міліцыю з'яўляецца дзейным спосабам спыніць гвалт. Супрацоўнікі праваахоўных органаў дзейнічаюць у рамках закона і робяць усё неабходнае, каб дапамагчы вырашыць сітуацыю.

3. Для гэтага неабходна набраць нумар 102 і паведаміць дзяжурнаму аб тым, што адбываецца: назваць вашы прозвішча і імя, сказаць, што канкрэтна адбылося і пазначыць дакладны адрас. Па магчымасці, паведаміць усю дадатковую інфармацыю аб тым, што адбылося.

4. Супрацоўнікі міліцыі выедуць згодна паступіўшаму паведамленню. Звычайна з асобай, у дачыненні да якой паступіла паведамленне, праводзіцца прафілактычная размова. У той жа час асобам, якія ажыццяўляюць гвалт у сям'і, могуць быць ужытыя больш жорсткія меры ўздзеяння, прадугледжаныя заканадаўствам аб адміністрацыйных правапарушэннях або крымінальных заканадаўствам, аж да пазбаўлення волі. Гэта адбываецца, калі пацярпелы піша адпаведную заяву ў міліцыю.

5. Неабходна памятаць, што «пракурор мае права ўзбудзіць крымінальную справу аб пэўных злачынствах нават пры адсутнасці заявы асобы, пацярпелага ад злачынства, калі яны закранаюць істотныя інтарэсы дзяржавы і грамадства або здзейсненыя ў дачыненні да асобы, якая знаходзіцца ў службовай або іншай залежнасці ад абвінавачванага або па іншых прычынах не здольнага самастойна абараняць свае правы і законныя інтарэсы». (Параграф 5 Артыкула 26 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь).

6. Існуе і іншая магчымасць вырашыць сітуацыю гвалту. Для гэтага ў краіне арганізаваны прытулкі для пацярпелых, у якіх можна правесці некаторы час ананімна і ў бяспецы. У рэспубліцы дзейнічаюць тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, дзе высокакваліфікаваныя псіхологі, спецыялісты па сацыяльнай рабоце могуць дапамагчы разабрацца ў сітуацыі, якая склалася, пры неабходнасці перанакіраваць ў адпаведныя ўстановы, прапанаваць кансультацыю юрыста.

7. У Беларусі дзейнічае агульнанацыянальная гарачая лінія для пацярпелых ад хатняга гвалту 8-801-100-8-801. Час працы з 8:00 да 20:00. Званок бясплатны са стацыянарнага тэлефона. Патэлефанаваць на гарачую лінію для пацярпелых ад хатняга гвалту можна і з нумара мабільнага аператара velcom. У гэтым выпадку абанент будзе аплачваць званок па тарыфах злучэння са стацыянарнай сеткай. Спецыялісты гарачай лініі дапамогуць разабрацца ў сітуацыі і падкажуць, дзе атрымаць далейшую дапамогу. Грамадскія і рэлігійныя арганізацыі таксама падаюць дапамогу пацярпелым ад хатняга гвалту. Больш падрабязную інфармацыю аб дзеючых службах можна азнаёміцца на сайце, прысвечаным супрацьдзеянні хатняму гвалту www.ostanovinasilie.org

КУДЫ ВЫ МОЖАЦЕ ЗВЯРНУЦА, КАЛІ ВЫ ПАКУТУЕЦЕ АД ХАТНЯГА ГВАЛТУ?

1. Праваахоўныя органы. Калі Вы падвяргаецеся сямейнай жорсткасці і вырашылі пакараць крыўдзіцеля, Вы можаце звярнуцца ў праваахоўныя органы па тэлефоне 102. Памятаеце, што Вы маеце права выбраць меру пакарання ў выглядзе «штрафу» альбо «пазбаўлення волі».

2. ДУ «Тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Ашмянскага раёну», па адрасе: г. Ашмяны, вул. Голеса, д. 13. Высокакваліфікаваныя псіхолагі, спецыялісты па сацыяльнай рабоце могуць дапамагчы разабрацца ў сітуацыі, якая склалася, пры неабходнасці перанакіраваць Вас у адпаведныя ўстановы.

3. Медыцынскія ўстановы. Калі Вы пацярпелі ад фізічнага гвалту, Вы можаце звярнуцца ў медыцынскія ўстановы па месцы жыхарства і «зняць» пабоі. У далейшым заключэнне лекара можа дапамагчы Вам, калі Вы вырашыце пакараць злачынца.

4. Рэлігійныя арганізацыі. Вы таксама можаце звярнуцца за дапамогай у рэлігійныя арганізацыі, якія змогуць выслухаць, даць параду і скіраваць на шлях вырашэння праблемы.

5. Грамадскія арганізацыі. У Рэспубліцы Беларусь існуе шэраг грамадскіх арганізацый, якія могуць аказаць Вам псіхалагічную, сацыяльную, часам і юрыдычную дапамогу, калі Вы патрапілі ў сітуацыю хатняга гвалту.